GOOISCHE EXOTEN

Hoe het onze sporters op de regionale velden vergaat, dat weten we, maar hoe zit het met onze profs in het buitenland? Komend seizoen nemen de Gooise exoten Silvester van der Water (voetballer in Cambodja), Maud Huijbens (basketbalster in België), Mae de Graaf (volleybalster in Zwitserland) en Tjeerd Aikema (rugbyer in Frankrijk) ons mee in hun leven binnen én buiten de lijnen. Vandaag: Mae de Graaf.

Thuis kan ik lekker Nederlands praten

Hoewel ik in Zwitserland speel, kan ik thuis gewoon Nederlands praten. Ik deel hier een woning van de club met Emily Silderhuis, ook een Nederlandse die sinds dit seizoen speelt voor Sm'Aesch Pfeffingen. Het leuke is dat wij elkaar al kenden. Emily en ik hebben eerder samengespeeld in Zwolle. Toen konden we het al goed vinden met elkaar. Heel leuk om elkaar hier nu weer tegen te komen en om zelfs samen te wonen.
We hebben ook nog een Zwitsers ploeggenootje waarmee we ons huis delen. Zij heeft een Nederlandse moeder en spreekt ook Nederlands. Dat maakt het thuis lekker makkelijk, Nederlands is de voertaal.
Op de club noemen ze ons al 'The Dutchies', de Nederlandse meiden.
De meiden waarmee ik samenwoon zijn heel leuk, maar dat geldt voor het hele team. Het is een mix van speelsters uit verschillende landen. Natuurlijk komen er veel uit Zwitserland zelf, maar ook uit Amerika, Zweden en Canada. En dus uit Nederland. Iedereen spreekt goed Engels, dus dat is de voertaal binnen de ploeg. Dat is fijn, want mijn Duits is niet zo heel goed. En Zwitsers-Duits is nóg lastiger.
Ik probeer het te volgen als de Zwitserse meiden het met elkaar praten, maar dat lukt lang niet altijd.
Het is wel iets wat ik wil proberen op te pakken in de tijd dat ik hier ben. Het lijkt me leuk om te kunnen. In winkels en zo probeer ik het daarom ook al te praten.
Vorig jaar werd Sm'Aesch Pfeffingen derde, dus het is een club die bovenin de competitie meedoet. Dit seizoen zijn er alleen wel veel nieuwe speelsters bijgekomen, zoals ik, dus het is nog even de vraag hoe het allemaal in elkaar gaat vallen.
Ik dénk dat we een goede ploeg hebben, maar dat is gebaseerd op de trainingen en oefenwedstrijden die we nu spelen. In Nederland kende ik alle ploegen en kon ik aardig inschatten hoe goed mijn eigen team was; dat kan ik hier nog niet.
Dat is een van de dingen die mij zo aanspreken van dit avontuur: alles is nieuw. De ploeggenoten waarmee ik samenspeel, het samenwonen met twee ploeggenootjes, de tegenstanders die we gaan treffen en de sporthallen waarin ik kom te spelen. Onze eigen accommodatie is heel mooi. Accommodaties, moet ik eigenlijk zeggen, want we hebben een aparte locatie voor de krachttraining en er is weer een andere faciliteit waar we terechtkunnen voor ons herstel. Daar hebben ze onder andere een sauna. Vanuit onze woning is alles dichtbij. Ideaal. We zouden het kunnen lopen, maar The Dutchies doen het met de auto die we ook delen.

MANUSCRIPT Werk van Lasker gevonden in container

Wat te doen met een unieke schaakvondst?

Het is een unieke vondst die hij deed in een vuilcontainer aan de Neuweg in Hilversum, zoveel weet Gabri van de Schootbrugge zeker. Maar wat hij nu precies moet met het handgeschreven manuscript van de legendarische oud-wereldkampioen schaken Emanuel Lasker, dat weet hij niet.

Vincent Schot
vincent.schot@mediahuis.nl

Hilversum ■ Gabri van de Schootbrugge (69) is een fervent schaker en al jaren lid van het Hilversums Schaakgenootschap (HSG). „Een meestertitel? Nee, die heb ik niet. Ik heb een rating van rond de 1850", vertelt hij van achter een kop koffie in Café Restaurant De Eendracht. „Maar de wereldkampioen heeft een rating van rond de 2800, hoor", zwakt hij zijn eigen kunnen achter het schaakbord af.

Toch telt Nederland veel meer spelers met een rating die verder van die van de wereldkampioen vandaan ligt, dan die van Van de Schootbrugge, die al jaren speler is van het eerste team van HSG. Hoewel hij er niet meer zoveel tijd in steekt als eerder, bestudeert Van de Schootbrugge zijn sport nog altijd. Dus toen hij tijdens de begrafenis van een oud-lid van HSG van diens buren hoorde dat zijn hele huis vol stond met boeken over schaken, maar er geen naaste familie was, besloot hij samen met een aantal andere clubleden een kijkje te gaan nemen in de woning.

Er was ook al contact opgenomen met het Max Euwe Centrum. Die stichting, die een klein museum bestiert over de schaakcarrière en het leven van de Nederlandse wereldkampioen Max Euwe en een schaakbibliotheek heeft met circa elfduizend boeken en tijdschriften over de denksport, mocht de verzameling als eerste doorspeuren naar pareltjes.

„Toch stond er daarna nog héél veel", vertelt Van de Schootbrugge wat de HSG'ers aantroffen in de woning. „Boeken, maar ook een heel archief met knipsels uit kranten en tijdschriften van over de hele wereld. Je kunt het zo gek niet bedenken, overal kwam het vandaan."

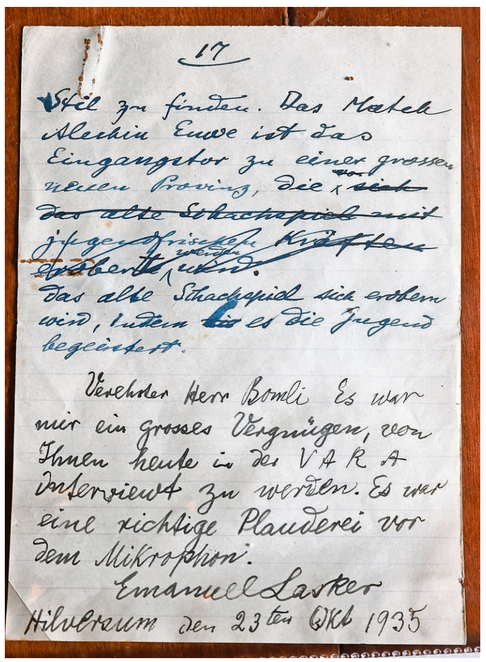

Pagina 17, met onderaan de naam en handtekening van Emanuel Lasker.

Zwarte multomap

Na de inventarisatie keerde Van de Schootbrugge terug naar de woning om de spullen op te halen, maar hij trof een dichte deur. „Ik weet niet hoe zo iemand heet, maar de woning werd al ontruimd. De man die dit deed, wilde mij niet binnenlaten. Veel lag al in een container die voor de deur stond. Dat was wel even schrikken. Ik ben toen weer naar huis gegaan."

Het gevoel dat al die mooie boeken en het met zorg samengestelde archief in een container lagen, zat niet lekker bij de Hilversummer. De volgende ochtend besloot hij weer naar de woning aan de Neuweg te gaan. „Ik ben niet die hele container ingedoken, maar heb wel een flink aantal boeken en wat andere dingen meegenomen. Spullen die min of meer bovenop lagen. Ik zag een zwarte multomap met een briefje erin met daarop de naam van Emanuel Lasker, de voormalig wereldkampioen. Dat trok mijn aandacht, dus die map nam ik ook mee."

Eenmaal thuis heeft Van de Schootbrugge al snel het idee dat hij iets bijzonders in handen heeft. „Ik wist natuurlijk wie Lasker was, hij is de langstzittende wereldkampioen: van 1894 tot 1921. Ik speelde in het verleden zijn partijen wel eens na, zoals je dat doet van alle wereldkampioenen. Maar hij was in alle opzichten een hele bijzondere man. Op zijn elfde werd hij bijvoorbeeld al door zijn vader naar Berlijn gestuurd: 'Ga maar werken, of zo'. Dat hij heel goed kon schaken, heeft zijn leven min of meer gered. Hij daagde mensen uit in cafés en kon zo in zijn levensonderhoud voorzien. Sinds deze vondst weet ik nog wat meer over Lasker, die bijvoorbeeld ook heel goed was in bridge, waar hij ooit een boek over schreef maar hij was ook wiskundige en filosoof.

Handgeschreven pagina's

Eenmaal thuis leert een nadere inspectie van de map Van de Schootbrugge dat er zeventien handgeschreven pagina's in zitten. De tekst is met een vulpen geschreven; er is in gekrast en zinnen zijn opnieuw opgeschreven. Allemaal is het in het Duits. Ook zitten er pagina's in de map met daarin in het Nederlands vertaald – keurig uitgetikt met een typemachine – wat er in het Duits geschreven staat. Het blijkt te gaan om het manuscript van een radiointerview uit 1935 waarin Lasker, die graag en met regelmaat in Nederland

Gabri van de Schootbrugge speelde de partijen van Emanuel Lasker in het verleden wel eens na. FOTO'S STUDIO KASTERMANS/ALEXANDER MARKS

> Het is moeilijk te achterhalen of het écht authentiek is. Maar iets als dit vervalsen, waarom zou je dat doen?

kwam, sprak over de tiende partij van de WK-finale tussen Max Euwe en Aleksandr Aljechin.

Van de Schootbrugge gaat ervan uit dat de handgeschreven bladzijden door Lasker zelf zijn geschreven. „Ter voorbereiding op het interview, of misschien dat hij de vragen wel zelf had bedacht, omdat de presentator niet zo thuis was in het schaken?" Pagina 17 zet de veronderstelling van authenticiteit extra kracht bij. Daarin wordt AVRO-presentator Eli Bomli bedankt voor het interview. „En kijk, het is ondertekend met de naam en handtekening van Lasker", wijst Van de Schootbrugge in de map, die in De Eendracht inmiddels op tafel is verschenen. „Ons overleden lid was familie van Eli Bomli en heeft het zodoende waarschijnlijk in handen gekregen."

Waardevol

Ook anderen spreken van een unieke vondst, vertelt Van de Schootbrugge. „Ik was laatst bij een lezing van een schrijver die een boek heeft geschreven over Lasker en na afloop liet ik hem dit zien. Hij zei vrijwel direct dat dit iets heel bijzonders is. Handgeschreven tekst van de langstzittende wereldkampioen ooit, dat is nog nooit gezien. Althans, niet in Nederland. Het enige is dat het daardoor ook moeilijk is om te achterhalen of het écht is. Er bestaan natuurlijk meestervervalsers, maar iets als dit vervalsen, waarom zou je dat doen?"

Mogelijk heeft Van de Schootbrugge iets waardevols in handen, zo zeiden meerdere mensen al tegen hem sinds hij zijn vondst zes weken geleden deed. „Op de site van HSG heeft er al iets gestaan over mijn vondst. En volgens mij ook op een schaakwebsite. Daar hebben best wat mensen op gereageerd. Over de waarde, onder meer. Maar ik heb geen idee of het geld waard is", haalt hij zijn schouders op. „Ik zou het naar een veiling kunnen brengen. Dan weet je het nooit..."

Goed terechtkomen

Hij is het niet van plan. Sterker nog: „Het interesseert mij niet wat het zou opbrengen. Het is niet van mij, dus verkopen wil ik het niet. Maar houden ook niet. Als ik dan ooit doodga, moeten andere mensen er weer iets mee. Ik heb dit nu in mijn bezit, maar liever heb ik het niet. Het moet ergens goed terechtkomen. De schrijver van dat boek over Lasker wilde het graag hebben, maar liefst wil ik dat het gezien kan worden door liefhebbers. Dat kan in dat geval ook niet. Ik ben er nog niet mee bezig geweest, maar ik denk dat ik maar eens contact ga opnemen met het Max Euwe Centrum. Daar zou het goed terechtkomen. Die hebben het eerder blijkbaar niet gezien, toen ze in de woning van ons overleden clublid mochten kijken."

Spakenburg rond met trainer, nog niet met Rohda Raalte

Spakenburg ■ Spakenburg lijkt een nieuwe trainer gevonden te hebben. Jos van der Veen (37) moet de opvolger worden van Chris de Graaf, die zondag per direct opstapte.
De Enschedeër is nu nog trainer van Rohda Raalte. Met die club werd hij vorig seizoen kampioen in de derde divisie. De overstap is nog niet rond: de clubs zijn nog in gesprek.

Vrijwel op hetzelfde moment dat De Graaf opstapte, maakte Van der Veen bekend dat hij aan zijn laatste jaar bezig was bij de club uit Raalte. Dit vanwege zijn wens om het hoogste trainersdiploma te behalen. Die opleiding, waarvoor Van der Veen nog niet is toegelaten, start in het seizoen 28/29. „Om mezelf daarop voor te bereiden, wil ik graag nog een stap zetten," zei hij toen in een toelichting.

Deze stap komt eerder dan verwacht. Van der Veen kan bij Spakenburg een contract tekenen tot medio 2028, met de optie voor nog een jaar. Assistent-trainer Daan Jalving volgt zijn trainer, zo bevestigt Niek van Twillert namens de Blauwen.

Dat het bericht uitlekte is iets waar de clubs niet blij mee zijn. Namens Rohda reageerde Jet Tusveld dan ook geërgerd. „Wij vinden het van groot belang eerst de eigen clubmensen te informeren over een dergelijke grote stap. Het klopt dat Jos van der Veen het bericht over zijn mogelijke overstap heeft gedeeld. Maar alleen met de spelersgroep, de staf, het begeleidingsteam en het bestuur. De rest van de club was niet op de hoogte. Ons bestuurslid voetbalzaken en het bestuur zijn nog in overleg met Spakenburg. De berichtgeving is dus voorbarig. Er is nog niets definitief."

Ook bij Spakenburg is men niet blij met de voortijdige berichtgeving. „Het klopt dat wij een akkoord hebben met de trainer. Maar met Rohda zijn we nog niet rond," aldus TC-lid Van Twillert. Van der Veen was niet voor commentaar beschikbaar.